

**УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДЕПАРТАМАН ЗА СОЦИОЛОГИЈУ**

**ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА ШКОЛСКУ 2016/17. ГОДИНУ
ТЕСТ ЗНАЊА**

Драги будући студенти,

Тридесет питања на која ћете одговарати у овом тесту односе се на градиво из вашег уџбеника социологије за средње школе. На питања ћете одговарати на више начина: заокруживањем слова испред одговора за који сматрате да је тачан (заокружите само један одговор), уписивањем одговора на предвиђене линије и уписивањем слова испред тачног одговора на предвиђену линију.

Пишите читко и штампаним словима. Не задржавајте се превише код питања код којих нисте сигурни шта је тачан одговор. Одговорите прво на питања која знате, а затим се вратите на питања о којима треба мало дуже да размислите. Пре него што предате тест, проверите да ли сте одговорили на сва питања. Забрањено је уписивати име или било који други знак на самом тесту.

За попуњавање овог теста имате на располагању 45 минута. Максималан број поена који се може добити за тачне одговоре на сва питања је 40.

Желимо вам успех на пријемном испиту.

1. Схватање да се друштвене појаве могу проучавати на исти начин као и природне појаве и да социологија треба да тежи откривању објективних закона, објашњењу и предвиђању друштвеног понашања назива се _____ (дописати).

1

ПОЗИТИВИЗАМ

2. Упишите име социолога који је сматрао да социологија треба да буде "разумевајућа наука", да треба да разуме и тумачи значење друштвеног делања и објасни га.

1

Макс Вебер

3. Наведите две методе/технике које се користе за прикупљање података:

2

посматрање, разговор (анкета, интервју)

4. Метода за сређивање података која се састоји у разврставању на врсте међусобно сродних појава назива се _____ (дописати).

1

класификација

5. Статистички поступак којим се мери утицај већег броја фактора на проучавану појаву назива се _____ (дописати).

1

мултиваријантна анализа

6. Број порођаја (беба) на хиљаду жена (старих између 15 и 49 година) је: 1
А. Наталитет
Б. **Фертилитет**
В. Нупцијалитет
Г. Морталитет

7. Разлика између броја живорођених и умрлих током једне године назива се: 1

природни прираштај

9. Испред наведених примера упишите да ли је реч о природном или механичком кретању становништва. 2

_____ Милена је живела на селу до запослења, а сада живи у граду.

_____ У српском селу се некада рађало много деце, а данас су бројна села у којима нема ниједног детета.

механичко; природно

10. Наведите два основна типа насеља: 1

село и град

11. Породица има више функција. Наведите две. 2

(економска, васпитна/социјализацијска, сексуална, репродуктивна, заштитна, религијска, друштвена контрола)

12. Упишите о ком типу породице је реч ако су њене карактеристике: родна равноправност и смањење броја друштвених функција. 1

модерна

13. Допуните следећу реченицу. 2

Примарна социјализација одвија се у _____, а секундарна социјализација се одвија у _____.

породица; школа, радно место, медији

14. Преношење културних садржаја са генерације на генерацију назива се (заокружите): 1

- А. Акултурација
Б. **Традиција**
В. Дифузија
Г. Аномија

15. Непожељно дејство нечега што би иначе требало да има пожељну улогу у неком друштвеном систему назива се (заокружити): 1

- A. Манифестна функција
- B. Дисфункција**
- B. Латентна функција
- Г. Институција

16. Савремени социолог који се бави последицама модерности и природом глобализације је (заокружите): 1

- A. Ентони Гиденс**
- B. Емил Диркем
- B. Георг Зимел
- Г. Талкот Парсонс

17. Рационални облик друштвене организације модерног друштва (политике и привреде) назива се (заокружити): 1

- A. Хијерархија
- B. Идеологија
- B. Стратификација
- Г. Бирографија**

18. Организације чији је основни циљ освајање и вршење власти називају се (дописати): 1

_____ .

политичке партије

19. Класе су, према Марковом схватању, велике друштвене групе које се међусобно разликују на основу _____ . 2

власништва над средствима за производњу

20. О ком облику вертикалне друштвене покретљивости је реч (уписати испред примера). 2

Петров отац је био инжењер, а Петар је неквалификован радник.

Анка је дуго радила као чистачица у предузећу, истовремено се школовала па сада ради као пословођа.

силазна међугенерациска; узлазна унутаргенерациска

21. Испред описа теорије друштвене промене уписати назив теорије. 2

Друштвене промене се одвијају као "кружно кретање" у коме се смењују друштвени облици и периоди развоја и опадања

Друштвене промене се одвијају као сталан континуирани развој од простијих ка сложенијим друштвеним облицима.

циклизам; еволуционизам

22. Вилфредо Парето сматра да се свако друштво дели на два дела (упишите која): 2

елита и маса

23. Поред облика економског система упишите владајући облик својине над средствима за производњу (предузећима, фабрикама и слично): 2

Капитализам (тржишна привреда) _____

Социјализам (командно-планска привреда) _____

**приватна својина;
друштвена/државна/колективна**

24. Реформација је процес одвајања у оквиру хришћанства који се одвија у (заокружити): 1

- A. 7. веку
- B. 11. веку
- V. 16. веку**
- G. 20. веку

25. Најнижи степен верског организовања је (дописати) _____ 1

култ

26. Религијско схватање које истиче бога као једног, јединственог творца света назива се (уписати): 1

монотеизам

27. Којој врсти културе припадају културна дела која се одликују оригиналношћу, непоновљивошћу и естетском вредношћу? Уписати. 1

врхунска, висока, елитна

28. На основу које од наведених одлика можемо разликовати нацију од етничких група? Закружите. 1

- A. Заједнички обичаји
- B. Заједнички језик
- C. Заједничка религија
- G. Политичка организација**

29. Испред описа модела друштва упишите име теоретичара или теоријског правца који га заступа. 3

Друштвени сукоби су нормално и трајно стање друштва.

Друштво је интегрисана целина делова који складно функционишу и доприносе одржању целине.

**конфликтни модел, Маркс, марксизам, феминизам;
функционализам, Парсонс**

30. Која идеологија заступа схватање да сви припадници једне нације треба да живе у једној држави? Уписати. 1

национализам